

Εξι αιώνες ελληνικής παρουσίας στην Πολωνία

/ Γενικά Θέματα / Ειδήσεις και Ανακοινώσεις

Ηλιάννα Μάγρα

Ως εθνική μειονότητα αναγνωρίστηκε επισήμως από το πολωνικό κοινοβούλιο η ελληνική κοινότητα – Ποιο το νέο νομικό καθεστώς και οι δυνατότητες για τους ομογενείς

Με μια ιστορική απόφαση προχώρησε την προηγούμενη εβδομάδα η Πολωνία, αναγνωρίζοντας την ελληνική κοινότητα της χώρας ως εθνική μειονότητα. Την απόφαση, η οποία, όπως δηλώνει στην «Κ» η πρέσβειρα της Ελλάδας στην Πολωνία Νίκη Καμπά, υπερψηφίστηκε και στα δύο Σώματα της Βουλής, υπέγραψε την προηγούμενη Πέμπτη ο Πολωνός πρόεδρος Κάρολ Ναβρότσκι. Είχε όμως προηγηθεί ιστορική μελέτη, έπειτα από αίτημα του πολωνικού κοινοβουλίου, η οποία τεκμηρίωσε ότι υπάρχει ελληνική παρουσία στην Πολωνία εδώ και περισσότερα από 100 χρόνια. «Από τον 15ο και τον 16ο αιώνα υπήρχε ελληνική παρουσία στην Πολωνία», εξηγεί η κ. Καμπά. Σύμφωνα με τον Ιάκωβο Μιχαηλίδη, καθηγητή Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας στο ΑΠΘ, επρόκειτο για πρόσφυγες, κυρίως από τη Μακεδονία και την Ηπειρο, οι οποίοι κατά τη διάρκεια της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας εγκαταστάθηκαν στην τότε τσαρική Ρωσία, μεταξύ

άλλων περιοχών. «Μετανάστευσαν κυρίως για εμπορικούς λόγους, είναι οι Βαλκάνιοι “πραματευτάδες” της περιόδου της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας που έφευγαν με τα καραβάνια – πήγαν, πλούτισαν, παρέμειναν εκεί», λέει ο ίδιος στην «Κ».

Οι περισσότεροι άνθρωποι που απαρτίζουν τη σημερινή ελληνική μειονότητα στην Πολωνία, όμως, δεν ανάγονται σε εκείνη τη χρονική περίοδο, τονίζει η πρέσβειρα κ. Καμπά. «Οι ελληνικοί σύλλογοι της Πολωνίας έχουν δημιουργηθεί από άτομα δεύτερης γενιάς, παιδιά κυρίως πολιτικών προσφύγων, οι οποίοι έφυγαν από την Ελλάδα το 1949, μετά το τέλος του εμφυλίου πολέμου», σημειώνει. Αλλά Έλληνες είχαν έρθει και νωρίτερα τον 20ό αιώνα σε περιοχές που ανήκουν στη σημερινή Πολωνία. «Το 1916, το Δ΄ Σώμα Στρατού είχε μεταφερθεί στο Γκέρλιτς, μέρος του οποίου αργότερα παραχωρήθηκε στην Πολωνία και ονομάζεται Ζγκορζέλετς», εξηγεί η ίδια. «Κάποιοι φυλακίστηκαν εκεί, άλλοι παρέμειναν επειδή παντρεύτηκαν», συμπληρώνει ο κ. Μιχαηλίδης.

Σήμερα στη συγκεκριμένη πόλη υπάρχουν ελληνικοί σύλλογοι, όπως και σε άλλα σημεία της Πολωνίας, από την Κρακοβία μέχρι το Βρότσλαβ, τονίζει η πρέσβειρα. Σύμφωνα με την ίδια, στην Πολωνία μεταναστεύουν και τα τελευταία χρόνια αρκετοί Έλληνες, οι οποίοι, όπως λέει, αναζητούν επαγγελματική αποκατάσταση στη χώρα –«και καλύτερες απολαβές»–, ενώ άλλοι είναι εργαζόμενοι του οργανισμού Frontex. «Κατά τη στατιστική υπηρεσία της Πολωνίας, εγγεγραμμένα ως μέλη της ελληνικής μειονότητας είναι περίπου 6.000 άτομα», συμπληρώνει, εξηγώντας πως ο συγκεκριμένος αριθμός αφορά ανθρώπους που έχουν πολωνική υπηκοότητα και ελληνική καταγωγή.

Οι συγκεκριμένοι άνθρωποι προσπαθούσαν εδώ και περίπου 20 χρόνια για την αναγνώριση της κοινότητας ως εθνικής μειονότητας. «Αλλά η προηγούμενη κυβέρνηση δεν ήθελε να το ακούσει», σημειώνει, τονίζοντας όμως πως από το 2023 η διάθεση άλλαξε, ειδικά στην Κάτω Βουλή της χώρας.

Οσον αφορά το τι σημαίνει πρακτικά ότι η ελληνική αναγνωρίζεται πλέον επισήμως ως η 10η εθνική μειονότητα της χώρας, σύμφωνα με την πρεσβεία, το νέο νομικό καθεστώς ανοίγει καινούργιες δυνατότητες. Οι ελληνικές οργανώσεις θα μπορούν να υποβάλλουν αιτήσεις για άμεση χρηματοδότηση από τον κρατικό προϋπολογισμό, μέσω του υπουργείου Εσωτερικών και Διοίκησης της Πολωνίας.

Οι πολωνικές αρχές θα μπορούν να συγχρηματοδοτούν φεστιβάλ, βιβλιοθήκες, μουσεία και άλλες πολιτιστικές δομές, για τη διατήρηση, την ανάπτυξη και την προστασία της πολιτιστικής ταυτότητας της μειονότητας. «Το δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα θα έχει την υποχρέωση να οργανώνει μαθήματα ελληνικής

γλώσσας, ιστορίας και πολιτισμού για τα παιδιά ελληνικής καταγωγής, με στόχο τη διαφύλαξη της εθνικής συνείδησης των νέων και την ομαλή μεταλαμπάδευση της ελληνικής κληρονομιάς στις επόμενες γενιές», αναφέρει ανακοίνωση της πρεσβείας.

kathimerini.gr